

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบโต้ตอบที่ใช้มัลติมีเดีย เพื่อเสริมสร้างทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่สำหรับเกษตรกรและนักศึกษาเกษตรศาสตร์ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งขบวนการพัฒนาโปรแกรมดังกล่าวอาศัยหลักการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้งานกับโปรแกรม (interactive response) ร่วมกับการนำเอามัลติมีเดีย เช่น video clips, audio clips, ภาพนิ่ง, self response ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างฟังก์ชันของโปรแกรมให้ใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว น่าสนใจสำหรับผู้ใช้งาน ขณะเดียวกันก็สามารถช่วยพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่กับผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซอฟต์แวร์ที่นำมาใช้ในการสร้างโปรแกรม CIMPSCC ดังกล่าวคือ Flash Professional[®] version 9.0 ทั้งนี้ซอฟต์แวร์ดังกล่าวนิยมใช้ในการสร้างโปรแกรมเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะสามารถ edit, retrieve, insert, ตลอดจนใส่ข้อมูลต่างๆพร้อมเชื่อมต่อกับมัลติมีเดียต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โปรแกรม CIMPSCC มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการให้คำปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่ที่มีชื่อเรียกว่า “5A” ซึ่งประกอบด้วย การตั้งคำถาม (ask), การให้คำแนะนำเบื้องต้น (advice), การซักประวัติและประเมินการติดยา (assess), การให้คำปรึกษาเรื่องยาและการปฏิบัติตัว (assist), สุดท้ายคือการติดตามผู้ป่วย (arrange) นอกจากการนำเสนอในรูปแบบของเนื้อหา (text) แล้ว โปรแกรมยังถูกออกแบบให้นำเสนอกรณีศึกษาตัวอย่างผู้ติดยาที่มาจากคำปรึกษากับเกษตรกร (case scenario) ซึ่งแต่ละกรณีศึกษาจะมีความยากง่ายของข้อมูลผู้รับบริการแตกต่างกัน พร้อมคำอธิบายเกี่ยวกับหลักการ 5A ที่ใช้ในแต่ละกรณีศึกษา ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งานเข้าใจว่าในบทสนทนานั้น คำพูดหรือคำแนะนำของเกษตรกรแต่ละขั้นใช้หลักการ 5A ข้อใดบ้าง ส่วนตอนท้ายของโปรแกรมจะเป็นแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักการ 5A ทั้งนี้โปรแกรมจะนำเสนอเป็น case แห่ง พร้อมคำถามแบบมีตัวเลือก (MCQ) เพื่อให้ผู้ใช้งานได้เรียนรู้ ซึ่งโปรแกรมจะเฉลยคำตอบให้กับผู้ใช้งานทันทีหลังจากที่เลือกคำตอบในแต่ละคำถาม พร้อมคำอธิบายเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้ใช้งานจะทราบผลการทดสอบในรูปแบบคะแนนหลังทำแบบทดสอบเสร็จสิ้นลง ทั้งนี้ก่อนที่จะนำโปรแกรม CIMPSCC ไปใช้จริงจะต้องผ่านพิจารณาเรื่องของความถูกต้องของเนื้อหา (content validation) หลังจากนั้นได้นำโปรแกรม CIMPSCC ไปทดสอบประสิทธิภาพการทำงานกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาเกษตรศาสตร์ ม.อุบลราชธานี โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ฟังการบรรยายและกลุ่มควบคุม ซึ่งผลการศึกษาพบว่าโปรแกรม CIMPSCC สามารถช่วยพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่กับกลุ่มตัวอย่าง ถึงแม้ผลการศึกษาจะไม่แตกต่างจากการเรียนรู้ในห้องเรียนก็ตาม นอกจากนี้ผู้ใช้งานยังแสดงความพึงพอใจกับรูปแบบการเรียนรู้ผ่านทางโปรแกรมคอมพิวเตอร์เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าผลการศึกษาดังกล่าวเป็นที่น่าพอใจและประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามพบว่าฟังก์ชันการทำงานของโปรแกรม CIMPSCC ยังต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขต่อไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด

สุดท้ายหลังจากที่โปรแกรม CIMPSCC ได้พัฒนาขึ้นมา ทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) จะได้นำโปรแกรมดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับเกษตรกรร้านยาและโรงพยาบาลต่อไป เพื่อให้เกษตรกรได้พัฒนาทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อเลิกบุหรี่กับผู้มาขอรับบริการ

This project aims to develop a computer interactive multimedia program in smoking cessation counseling (CIMPSCC) for pharmacy students. Target populations include health professionals, and pharmacy students at Ubon Rajathanee University, Thailand. The program structure contains self interactive response between users and a program itself. Additionally, there were some implementations of multimedia including; video clips, audio clips, slides, self responses to cooperate into the program. These would help users to enjoy undergoing the program session as well as to increase the efficacy of CIMPSCC program. A software called Flash Professional[®] version 9.0 was used to develop CIMPSCC program as it allows to edit, retrieve, insert, and link all kinds of multimedia into the program structure easily. A CIMPSCC program contains 5A concepts including; ask, advice, assess, assist, and arrange. Moreover, the program demonstrates some video clips of pharmacist-patient interviews. Each case scenario contains different levels of difficulty for the users. Nevertheless, the users need to apply those 5As to solve each patient case. Program instruction was also provided to assist users undergoing the session. All explanations of the answers of each case were provided while the case interviews were on-going. For example, when the interview started, each conversation from a pharmacist would contain individual step of 5A concept. So the program will show what 5A concept was used for each interview conversion. As a result, the user would learn what kind of question they need to ask the client in order to receive the appropriate answers. After the session was completed, there was a self assessment available. Thus, the user would know how much they learnt from the program. The assessment included multiple choice questions (MCQ) in which the correct answer will be pop-up immediately after the user chose the answer. This would help the user to understand the answer more efficiently, as they would know whether the chosen answer was correct or not. Noticeably, prior to a launch of CIMPSCC program, the authors underwent the content validation process to assure 5A contents were appropriate. Then, a pilot study of reliability of the program was performed via final year pharmacy students. The overall results were positively favorable. Even, there was no significant difference in knowledge gaining between CIMPSCC and a traditional method (class lecturing). However, this material promises to be as good as a supplement for self learning purposes, especially for smoking cessation counseling skills. Importantly, most participants stated some positive attitudes toward a program. Thus, it is recommended that a CIMPSCC program can be an alternative resource for health professionals seeking an effective material to enhance their knowledge and skills in smoking cessation counseling. This material is still needed to be modified in program functions to serve the optimal benefit for the users. Finally, the program will be delivered to Thai Health Organization for public distribution; especially for clinical pharmacists.